

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ КВАСОЛІ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ЗАХІДНОГО

Призначення. Забезпечити сільськогосподарських товаровиробників різних організаційно-правових форм господарювання рекомендаціями щодо технології вирощування квасолі в ґрунтово-кліматичних умовах Західного Лісостепу.

Останніми роками селекціонери вивели кущові невилягаючі сорти квасолі з високим кріпленням нижніх бобів, придатних до механізованого збирання. Для сортів Мавка і Первомайська встановлено комплексний вплив умов живлення на їх продуктивність та якість.

Попередник квасолі – пшениця озима. Після його збирання виконують лущіння стерні на глибину 6-8 см, через 10-12 днів – оранку на зяб на глибину 23-25 см. Передпосівний обробіток починають з настанням фізичної стиглості ґрунту (культиватором КПС-4 в агрегаті з боронами упоперек оранки на глибину 8-10 см у 2-3 сліди з одночасним вирівнюванням та ущільненням ґрунту. Висівають 5-15 травня за температури ґрунту на глибині 10 см не менше 11-13°C. Норма висіву – 400 тис. схожих насінин на 1 га. Спосіб сівби – широкорядний з міжряддям 45 см. Інокулянт – *Rhizobium phaseoli*, який застосовували у день сівби на фоні $N_{20}P_{45}K_{45}$ з інокулюванням насіння препаратом *Rhizobium phaseoli* і обробкою посівів водорозчинним комплексним добривом кристалом жовтим (4 кг/га), збалансованим доступними формами макро- та мікроелементів у фазі інтенсивного росту.

У догляді за посівами застосовували післяпосівне коткування, досходове боронування на 4-5-й день після сівби легкими боронами упоперек рядків, два-триразове розпушування міжрядь на глибину 5-6 та 7-8 см через 10-12 днів після появи сходів до цвітіння, підгортання з останнім розпушуванням ґрунту. За необхідності у фазі 3-6 листків застосовували проти бур'янів базагран (3 л/га), шкідників – карате зеон (0,2 л/га), хвороб – фундазол (0,6 кг/га).

Комплексне застосування елементів живлення, інокулювання насіння, позакореневе підживлення рослин кристалом забезпечує врожайність квасолі 2,1-2,3 т/га, вміст протеїну в зерні – 19,7-20%. Чистий дохід – 3,8-2,6 тис. грн/га.

Сфера застосування. Сільськогосподарські підприємства різних форм власності на землю.

Розробники: Шувар І. А., д.с.-г.н., професор, Свідерко М.С., к.с.-г.н., Шувар А. М., к.с.-г.н., Беген Л.Л., н. с.

TECHNOLOGY OF GROWING OF SORTS OF KIDNEY BEAN IS IN THE CONDITIONS OF WESTERN FOREST-STEPPE ZONE

Shuvar I.A., Sviderko M.S., Shuvar A.M., Behen L.L.

There are offered technology of kidney bean growing and recommended to application both agricultural enterprises and for economies individual to the sector.